

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 13/10/2024.

PHẬT PHÁP VẤN ĐÁP

BÀI 53

Trong việc siêu độ cho người thân, có người hỏi Hòa Thượng rằng cần phải làm bao nhiêu lần thì đủ? Hòa Thượng trả lời là chúng ta phải làm suốt đời. Thật ra thì chúng ta đang dùng cả cuộc đời của bản thân để tu hành mà việc thành tựu xem chừng còn thấy khó cho nên nếu vì ai đó mà siêu độ cho họ thì chúng ta phải nỗ lực gấp đôi, gấp ba, gấp bốn, nghĩa là chúng ta phải làm đến được chính mình có thành tựu thì họ mới được nương nhờ. Nếu chỉ làm trên hình thức thì chẳng được bao nhiêu.

Trên Kinh Địa Tạng, Phật nói cho chúng ta biết cô Quang Mục nữ, Bà La Môn nữ muốn siêu độ cho Mẹ mình đã phải đạt được thành tựu trong tu tập với mức thấp nhất là niệm Phật thành khối. Từ đây, chúng ta thấy khi làm bất cứ việc gì như cầu an hoặc mong điều tốt đẹp cho ai đó thì nhất định chúng ta phải thật làm. Nếu làm việc chệnh mảng thì coi như việc làm đó không thành công.

Câu hỏi thứ nhất trong bài học hôm nay, có người hỏi Hòa Thượng rằng: *“Kính bạch Hòa Thượng, thế gian thường gọi tháng 7 âm lịch là tháng cô hồn. Vào dịp này, trong các Chùa thường tổ chức lễ Trung Nguyên Phổ Độ và Hội Vu Lan Bồn. Vậy hai chương trình này có giống nhau không? Ý nghĩa chân thật của Hội Vu Lan là thế nào?”*

Hòa Thượng trả lời rằng: *“Các vị đọc Kinh Vu Lan thì Vu Lan Bồn là tiếng Phạn nghĩa là Cứu Đảo Huyền, không phải là một cái bồn. Đây là loại nghi thức để phổ độ nên chúng ta nhất định phải tường tận. Chúng sanh đọa lạc trong cõi ác thì nỗi khổ của họ giống như bị treo ngược. Phật, Bồ Tát đại từ đại bi đã thấy rõ tình hình này cho nên chỉ dạy chúng ta phải làm thế nào để cứu giúp họ. Trên Kinh giảng nói được rất rõ ràng rằng chúng ta nhất định phải y theo nơi Tam Bảo mà làm. Muốn tu phước thì phải như lý như pháp mà làm thì mới chân thật cứu giúp được người ở nơi cõi khổ.”*

Với câu trả lời này, chúng ta thấy Hòa Thượng không nhắc đến Trung Nguyên Phổ Độ vì trên Phật Kinh không nói đến còn Vu Lan Bồn, trên Kinh có nhắc đến. Điều này rất tế nhị, Hòa Thượng không nhắc đến là không muốn làm mất lòng. Ở thế gian, vì *“danh vọng lợi dưỡng”*, người ta có thể bày ra nhiều thứ gần giống với nghi thức Phật pháp nhằm lừa bịp chúng sanh để trục lợi. Nếu không được nhắc nhở thì chắc chắn chúng ta sẽ làm sai.

Phật dạy phương pháp cứu giúp chúng sanh nơi cõi khổ thông qua câu chuyện Ngài Mục Kiền Liên cứu Mẹ. Ngài Mục Kiền Liên dùng thần thông thấy Mẹ đọa lạc trong cõi khổ liền cầu cầu Phật. Phật chỉ dạy người con hãy thiết lễ cúng dường chư Tăng. Không phải cúng dường để người nhận hưởng thụ mà để người con thông qua việc cúng dường với tâm thành kính thì người Mẹ ở cõi khổ khởi tâm muốn làm theo, tùy hỷ công đức.

Quả thực, nếu chúng sanh trong địa ngục khởi lên ý niệm rằng: “*Địa ngục này khổ quá nhưng con tình nguyện chịu khổ thay chúng sanh!*” thì lập tức cảnh khổ trong địa ngục liền tan biến. Thực tế, rất khó để một chúng sanh khởi tâm này vì chỉ cần thấy nơi nào khổ là chúng ta đã tránh xa. Hay thấy một người khổ là mình không muốn người ta đến chia sẻ với mình những thứ mình có. Hòa Thượng chỉ dạy rằng chúng ta ở trong một ngôi nhà thì chúng ta phải nghĩ đến người ngoài kia có hạnh phúc như chúng ta hay không?

Quan trọng nhất là phải khởi được tâm thiện lành, tâm nghĩ đến chúng sanh đau khổ và làm được những việc thiện lành chân thật lợi ích cho họ. Chúng ta làm với tâm chân thành thì sẽ cảm được tâm chân thành của những người xung quanh như thân bằng quyến thuộc hoặc oan gia trái chủ. Nếu không chân thành thì vẫn cảm, nhưng cảm oan gia trái chủ ghét chúng ta hơn, đến lấy mạng chúng ta nhanh hơn. Nếu có thể khởi tâm “*vì chúng sanh, vì xã hội phục vụ*” thì oan gia trái chủ không dám manh động, không dám tùy tiện làm hại chúng ta.

Người xưa từng nói: “*Chỉ thành cảm thông*” tức là trên cảm thông đến chư Phật, dưới cảm thông đến các chúng sanh ở các tầng không gian. Tất cả chúng sanh đều có một tự tánh như nhau nên nhất định sẽ cảm thông. Nếu không cảm thông thì hiểu rằng chúng ta chưa chân thành, làm việc chưa phát khởi từ tự tánh. Chúng ta chưa đề khởi được tự tánh như Phật Bồ Tát hay Tổ sư Đại đức nhưng chúng ta phải nỗ lực làm cho giống các Ngài. Tương tự như chú sư tử con, tuy nó chưa trở thành một chúa tể sơn lâm, nhưng dáng đi hay tiếng gầm của nó vẫn là của sư tử chứ không phải của một chú heo.

Trong câu trả lời của mình, Hòa Thượng nhấn mạnh là nhất định phải y theo nghi thức của Tam Bảo mà tu phước thì mới có thể giúp ích được cho những người khổ nạn. Nhiều hội nhóm có các hình thức siêu độ na ná giống Phật giáo nên nếu chúng ta nghe lời mà làm theo thì sẽ mắc sai lầm. Chúng ta đừng nên chủ quan với sự xuất hiện của chúng ta. Chúng ta làm các việc tốt nên sự có mặt của chúng ta đôi khi là một sự khẳng định, khiến người khác cho rằng việc làm đó là đúng nên chúng ta phải hết sức cẩn trọng.

Câu hỏi thứ hai: “*Trong xã hội hiện đại này, có rất nhiều người già bị bệnh nghẽn mạch, hoặc sống đời sống thực vật (bị bệnh nằm một chỗ và được bơm thức ăn để sống). Nếu những người này lâm chung, chúng con vì họ mà trợ niệm thì họ có vãng sanh hay không?*”. Hòa Thượng trả lời: “**Không thể vãng sanh được!**” Chúng ta còn

khỏe đây, ngày ngày niệm Phật đây mà chúng ta muốn duy trì Phật hiệu đã là điều rất khó huống hồ người thực vật nằm đó như khúc gỗ, tưới nước thì sống, không tưới nước thì chết.

Hòa Thượng nhấn mạnh: **“Trên Phật Kinh có nói đến các nạn hoạnh tử thì không thể vãng sanh. Điều kiện vãng sanh quan trọng nhất là thần trí của người lâm chung phải tỉnh táo. Thần trí mờ mịt thì tùy nghiệp mà lưu chuyển. Đây là bệnh nghiệp chướng. Phương pháp cứu giúp duy nhất là khi bệnh của họ nhẹ đi thì hãy khuyên họ chân thật sám hối quay đầu, đoạn ác, tu thiện. Nếu như khi bệnh đã nặng, như ngây như dại rồi thì khuyên họ không ích gì.**

“Người khác tu công đức giúp cho họ cũng rất là khó khăn, trừ khi người đó giống cô Quang Mục nữ, Bà La Môn nữ thì họ có thể được cứu. Do đó, bạn tu hành chính mình phải có thành tựu. Nếu không thành tựu thì không thể cứu giúp họ. Vì sao có thành tựu mới có thể cứu giúp họ? Vì thành tựu của bạn là do họ tạo nên động lực cho bạn. Nếu họ không bị bệnh, không đọa lạc thì bạn cũng sẽ không nỗ lực chăm chỉ tu hành.

“Trên Kinh Địa Tạng, Bà La Môn nữ trong định đã xem thấy cảnh giới địa ngục. Nếu theo pháp môn Tịnh Độ mà nói thì chỉ ít Bà La Môn nữ đã đạt được sự nhất tâm bất loạn cho nên quyến thuộc của Bà La Môn nữ được phước còn cô Quang Mục nữ thì đạt được công phu niệm Phật thành khối, thấp hơn Bà La Môn nữ.

“Nếu bạn có được loại công đức như vậy thì người thân của bạn đương nhiên có được lợi ích. Nếu chúng ta không đạt được công đức này mà chỉ đọc vài quyển Kinh, niệm mấy câu Phật hiệu thì không thể cứu giúp được, sẽ không sanh ra hiệu quả đối với việc siêu độ mà chỉ là an ủi chính mình!”

Thực tế cũng đã cho thấy chúng ta làm các công tác siêu độ chỉ để an ủi chính mình và người xung quanh. Một việc làm chân thật mang lại lợi ích là khi người làm việc đó dụng tâm chân thành và bản thân họ tự chuyển đổi được nội tâm cũng như cảnh giới của chính mình. Muốn vậy, chúng ta có thể lấy người thân làm động lực. Từ trước đến giờ chúng ta chưa phát khởi được tâm đại từ bi nhưng vì người thân mà chúng ta nỗ lực tu hành và đạt được thành tựu thì người thân sẽ được nương nhờ. Phật Bồ Tát thì lấy tất cả chúng sanh làm động lực.

Câu hỏi thứ ba: **“Kính bạch Hòa Thượng, có rất nhiều người khuyên chúng con thọ Bồ Tát giới, lý do là khi thọ Bồ Tát giới thì đời đời kiếp kiếp có thể tùy nghi mà hóa thân. Người thọ năm giới thì không được. Đối với việc này phải nên hiểu như thế nào cho đúng ạ?”** Đây là bị lừa, thọ giới mà không giữ giới thì không đắc giới. Ai đó gọi mình là Bồ Tát rồi mình cứ ngỡ mình là Bồ Tát thì sai rồi.

Bồ Tát hạnh là ngày ngày **“Bố Thí, Trì Giới, Nhẫn Nhục, Tinh tấn, Thiên Định, Trí Tuệ”** và Bồ Tát thường có một pháp là **“Ngày đêm thường niệm thiện pháp, quán sát**

thiện pháp, tư duy thiện pháp, không để một ý niệm bất thiện xen tạp”. Có rất nhiều người bị lừa đi làm Bồ Tát vì Bồ Tát phải cúng dường, bố thí thật nhiều. Tuy nhiên, điều quan trọng nhất là Bồ Tát phải bố thí tập khí phiền não xấu ác của chính mình chứ không chỉ là bố thí nhiều tiền của, vật chất mới là chân thật bố thí.

Hòa Thượng trả lời câu hỏi thứ ba rằng: **“Thọ Bồ Tát giới không phải là một việc dễ làm. Bồ Tát giới cùng năm giới không như nhau. Năm giới là luận sự không luận tâm.”** Khi chúng ta thọ năm giới không sát sanh, không trộm cắp, không tà dâm, không nói dối, không uống rượu thì khi làm thì mới phạm còn khởi tâm, khởi ý niệm chưa phải là phạm giới. Nếu chúng ta nằm chiêm bao thấy người đó giết mình thì phán quan không thể dựa vào giấc mơ đó của chúng ta mà phán xử.

Hòa Thượng nói: **“Ví dụ như sát sanh, trộm cắp mà trong tâm nghĩ đến giết, đến trộm cắp nhưng chưa thật làm thì chưa phạm năm giới nhưng đối với Bồ Tát giới thì khi trên tâm khởi nghĩ là đã phạm rồi. Bồ Tát giới luận tâm không luận sự. Giống như ở pháp đình, phán quan muốn phán tội thì nhất định việc đó phải là thật. Thế nhưng Bồ Tát giới thì chỉ cần trong tâm nghĩ đến sát sanh, nghĩ đến trộm cắp, nghĩ đến tà dâm thì đã phạm rồi.**

“Cho nên Bồ Tát giới rất khó để giữ được còn năm giới, thập thiện thì dễ giữ được. Đây là Phật dạy cho người sơ học. Chúng ta phải nên nhớ rằng khi thọ Bồ Tát giới thì chúng ta không phải là Bồ Tát. Thọ mà có thể trì, có thể làm đến mức danh đúng với thực thì bạn mới chân thật là Bồ Tát. Nhất định không thể nói, thọ Bồ Tát giới rồi thì bạn làm Bồ Tát. Làm gì có việc dễ dàng như vậy!” Người thọ Bồ Tát giới thì khởi ý niệm là đã phạm, tức là luận tâm không luận sự. Muốn trở thành Bồ Tát thì chúng ta phải làm giống như Bồ Tát đã làm chứ không phải có tờ chứng nhận thì chúng ta đã trở thành Bồ Tát.

Hòa Thượng nói: **“Khi tôi bắt đầu học Phật, Đại sư Chương Gia dạy tôi rằng đồng tu tại gia tốt nhất là nên học giới không nên thọ giới, có nghĩa là chúng ta học rồi làm được một điều thì chúng ta đã học tập được một điều. Nếu học đến thuần thục rồi, hiểu rõ rồi mới đi thọ giới thì sẽ không phạm.”** Có rất nhiều người muốn mình trở thành Phật tử, có pháp danh, có tên nhưng họ chỉ thọ giới mà không giữ được giới.

Việc này Ngài Lý Bình Nam cũng dạy rõ ràng rằng đầu tiên khuyên người quy y Tam Bảo là quy y Phật, quy y Pháp, quy y Tăng, quay về với Giác Chánh Tịnh, tiếp đến là giảng về giới rất kỹ, tuy nhiên làm được thì mới khuyến khích họ thọ giới, không làm được thì chưa khuyến khích. Ở thế gian, người thọ danh tướng Bồ Tát thì có mà thật tướng Bồ Tát thì không. Nếu thế gian có thật tướng Bồ Tát thì chúng sanh đã được cứu rồi.

Hòa Thượng tiếp lời: *“Trước tiên chúng ta phải luyện tập việc thọ trì. Chính mình chân thật nắm chắc được sẽ không sai phạm thì mới thọ giới. Về sau, khi tôi đến Đài Trung để học Kinh giáo, Lão sư Lý khuyên tôi nhất định thọ Bồ Tát giới. Nếu chưa thọ Bồ Tát giới thì tôi chỉ là người bạch y, người thông thường nên không thể lên đài giảng Kinh, người khác sẽ hiềm khích.*

“Người đã thọ Bồ Tát giới phải có trách nhiệm vì đại chúng, vì mọi người mà giảng Kinh, nói pháp. Việc này là có thể. Hiện tại thọ Bồ Tát giới chỉ có danh mà không có thực. Tuyệt nhiên không chỉ là người tại gia, người xuất gia cũng vậy, đang tam đàn đại giới, vậy thì chân thật đã làm đến được hay chưa?”

Thọ Bồ Tát giới là để chân thật phát tâm vì chúng sanh phục vụ, làm ra biểu pháp. Có người cũng kêu ca rằng giữ giới nói dối khó quá và đó cũng chính là lý do vì sao họ tu học trải qua bao nhiêu năm rồi mà khổ đau vẫn khổ đau, phiền não vẫn phiền não. Có người nói với tôi rằng quy y 35 năm rồi mà chưa được Phật che chở. Khi hỏi kỹ lại thì đến tờ điệp quy y ghi rõ năm giới cần giữ gìn thì họ cắt rất kỹ đến nỗi không biết đề đâu, cũng chưa từng một lần đọc qua nội dung trên đó.

Đa phần nhiều người ngộ nhận nghiêm trọng rằng một khi quy y Phật rồi thì nghiêm nhiên được Phật gia hộ, bảo trì. Nếu chỉ tiếp nhận nghi thức mà chưa thật làm thì không khác gì việc nhiều nơi cho Phật tử thọ Bồ Tát giới thì nhận huy hiệu hay chiếc áo để chứng minh đây là đội ngũ đã thọ Bồ Tát giới. Từ đó, họ gọi nhau là Bồ Tát và họ cũng tự ngỡ mình là Bồ Tát. Đến khi họ gặp những việc khó khăn chướng ngại như *“Già Bệnh Chết”* hay nghiệp lực vây khốn thì lúc đó mới sanh ra oán trời trách đất, thậm chí còn trách luôn cả Phật.

Cho nên, chúng ta phải thật làm mới thật có kết quả, mới thật có thành tựu, mới thật có giải thoát! Nếu chỉ làm trên hình thức, nghi thức (nghi thức là được mọi người công nhận và có pháp danh) thì chỉ là an ủi chính mình. Thậm chí có người khi được đặt pháp danh đẹp thì họ ngộ nhận rằng cái tên đó là chính họ nhưng thật ra chỉ là tự mình lừa mình.

Người chân thật tu hành là thấy người khác chìm đắm trong *“danh vọng lợi dưỡng”*, ham hưởng thụ *“năm dục sáu trần”* nhưng bản thân vẫn giữ cho mình sự tự tại, không bị những thứ đó ràng buộc như lời dạy của Hòa Thượng Tịnh Thuận: *“Đừng có tu gian tu dối, đừng có tu danh tu lợi, đừng có tu dục tu tình đừng có tu quanh tu quẹo”*./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!